

El nacionalisme espanyol arriba a la UE

La cimera europea a Brussel·les ha patit el nacionalisme espanyol, amb un Aznar contrari a aprovar la Constitució europea si no hi té més poder de decisió. També Polònia hi ha jugat fort. Els escenaris després de la batalla, però, no han de ser forçosament negres.

Altives parets de sobri marbre marró retallades per fines-trals de vidre fosc, imponent, gegant, solemne, amb aires de fortalesa, així és el Consell Europeu. Com de costum, amb l'arribada dels caps d'estat i de govern, el perímetre de l'edifici es va tancar amb un desplegament de tanquetes, policies i reixats gens acollidor. Van suspendre els deures. El club dels 25, l'intergovernamentalitat, mostra la seva ineficàcia.

La insistència dels *lander* alemanys va fer possible l'establiment de la Convenció. En aquella assemblea presidida per Valerie Giscard d'Estaing va mancar representació de parlaments i executius autonòmics. Malgrat tot, és un pas endavant en la democratització de la UE. Enrere queden els anys en què els caps d'estat i de govern feien i desfeien tractats a voluntat. La Convenció va parir quelcom que se'ns ha quedat curt però alhora celebrem les petites conquestes com a plataforma des d'on conquerir el nostre futur. El senyor Aznar no va voler mai la Convenció; sabia que aquesta portaria més Europa i menys egoisme estatal. Amb Niça ja estava content. Allí, a canvi de 27 vots al Consell Europeu, va acceptar una dràstica reducció d'eurodiputats vinguts de l'estat espanyol. Es dificultava així l'elecció de representants del nacionalisme perifèric, jugada mestra del nacionalisme espanyol.

Que la delegació espanyola s'oposés al sistema de doble majoria (meitat dels

estats, més del 60% de la població) demostra el dèficit democràtic de la dreta espanyola. Pensar en clau reactiva volent mantenir la capacitat de fer minories de bloqueig és l'expressió del nacionalisme espanyol, la seva última lliçó. Com deia Romano Prodi: "Encara crec que la solució no es pot trobar en una combinació de vetos, sinó a convergir." Per més inri, l'única cosa que va negociar Aznar va ser desbaratar les il·lusions de Barcelona d'acollir l'Agència Europea de la Seguretat Alimentària. De retruc, l'al·lèrgia constitucional d'Aznar esperona els estats membres més rics a qüestionar el seu grau de generositat. Els anomenats contribuents nets a les arques comunitàries ja han enviat una carta a la Comissió anunciant que limitaran la seva contribució al pressupost comunitari. Per a les nostres terres això equival a menys fons estructurals i retallades per a projectes transfronterers.

La presidència irlandesa reprendrà la comesa d'aprovar una Constitució europea. Primer consultarà els estats per separat, després valorarà, i amb això informarà al Consell. S'ha de veure si el segon assalt de fundació constitucional serà abans o després de les eleccions europees. El text de la Constitució sembla que es mantindrà. Com deia l'eurodiputat per convergència i president del Patronat Català Pro Europa: "Que no es toqui la Constitució. Si es planteja la revisió constitucional a l'alça podem acabar perdent el que hem

El president espanyol, José María Aznar, al costat del ministre d'Economia, Rodrigo Rato, de la ministra d'Afers Estrangers, Ana de Palacio (dreta), i de la comissària europea de Transports, Loyola de Palacio (esquerra), en una reunió del Consell Europeu.

guanyat." En matèria de major participació de les nacions sense estat a la UE, el mateix Gasòliba afirmava: "Som escèptics en avenços que pot portar la presidència irlandesa."

Des de les files del dominant Partit Popular Europeu, el bascofrancès Alain Lamassoure reconeix que el text de la Constitució no és ambiciós respecte a les anomenades regions legislatives. "M'hagués agradat quelcom més solemne, que recollís el paper específic de les regions. Aquestes manegen programes de la Comissió i, per tant, haurien de ser reconegudes com a sòcies, dotades de poders per concloure programes bilaterals. Però "és impossible introduir noves propostes en l'esborrany de Constitució". En el cas poc probable de tornar a començar de zero, una de les possibilitats, la de més legitimitat de-

La classe política arreu del continent ha pres nota que el nacionalisme espanyol posa en perill el projecte europeu

mocràtica, seria una Assemblea Constitucional electa per sufragi directe.

Fent política ficció s'albiren diversos escenaris. Un d'ells és l'automarginació de l'estat espanyol del projecte europeu d'integració, opció que donaria peu a una Europa a dues velocitats. La classe política arreu del continent ha pres nota que el nacionalisme espanyol posa en perill el projecte europeu. Recorreran, doncs, al potencial europeista que som les nacions sense estat? Deixaran d'ig-

norar-nos per habilitar contactes directes entre la Comissió Europea i les autonomies, donar veu a la nostra llengua, elaborar contractes tripartits, impulsar les euroregions, tot el que càpiga en l'imaginari d'un sistema de governança policèntric? En certa mesura això depèn de la voluntat i dels recursos que hi aboquem des de casa nostra.

*Miquel Àngel Diez i Besora
Brussel·les*